

2. Куценко Т. І., Бондаренко О. І. Інноваційні технології навчання при вивченні англійської мови. *Modern engineering and innovative technologies*. 2020. № 25-05. С. 79-83. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-05-098> (дата звернення: 04.04.2026).
3. Мачача Т. Формувальне оцінювання як основа структурування підручників «технології» для базової середньої освіти. *Problems of the modern textbook*. 2024. № 32. С. 105–121. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2024-32-105-121> (дата звернення: 04.04.2026).
4. Стребна О. В. Формувальне оцінювання як засіб підтримки і розвитку здобувачів освіти початкової школи. *Педагогічний альманах*. 2021. № 46. С. 70-79. URL: <https://doi.org/10.37915/pa.vi46.110> (дата звернення: 04.04.2026).
5. Толкова Т. М. Ефективні методи навчання англійської мови у сучасній школі. *The issues of modern philology and creative methods of teaching a foreign language in the European education system*. 2021. С. 201-205. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-180-0-53> (дата звернення: 04.04.2026).
6. Тягай І. Формувальне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в системі фахової підготовки майбутнього вчителя математики. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 10(16). С. 900 - 906. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-10\(16\)-900-906](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-10(16)-900-906) (дата звернення: 04.04.2026).
7. *Formative Classroom Assessment. Theory into Practice*. Teachers College Press, 2007. 168 p.

Чикурлій Юлія

здобувач другого рівня вищої освіти,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник: Кондратьєва Т. Б., кандидат філологічних наук,

доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З АВТЕНТИЧНИМИ ВІДЕОМАТЕРІАЛАМИ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

У сучасних умовах розвитку освіти особливого значення набуває формування іншомовної комунікативної компетентності учнів старшої школи як передумови їх ефективної участі у міжкультурній комунікації. Зростання ролі цифрових технологій у навчальному процесі зумовлює необхідність використання автентичних відеоматеріалів, які забезпечують наближення освітнього середовища до реальних умов мовленнєвої взаємодії.

Термін «іншомовна комунікативна компетентність» був впроваджений американським соціолінгвістом Д. Хамсом у 1972 році на позначення інтегративного утворення, що включає мовну, мовленнєву, соціокультурну та стратегічну складові. Ефективність її формування значною мірою залежить від використання засобів, що відображають реальне мовне середовище [2, с. 221].

Автентичні відеоматеріали мають значний дидактичний потенціал, оскільки поєднують аудіальну та візуальну інформацію, демонструють

природне мовлення, інтонаційні особливості, невербальні засоби комунікації. Відповідно до теорії мультимедійного навчання запропонованої американським психологом-педагогом Р. Майєром, поєднання візуального (зображення) та аудіального (слова) каналів сприйняття сприяє більш глибокому засвоєнню інформації [3, с. 23].

З метою підвищити ефективність використання відеоконтенту у навчанні важливо враховувати психолого-педагогічні особливості учнів старшої школи, зокрема їхньої здатності до абстрактного мислення, потреби в автентичному та змістовному навчальному матеріалі, а також рівень цифрової компетентності.

Важливо також дотримуватися обґрунтованих принципів відбору відеоматеріалів, адже контент повинен відповідати рівню мовної підготовки учнів, що передбачає доступність лексико-граматичного наповнення, оптимальний темп мовлення та можливість використання субтитрів як засобу підтримки розуміння.

Варто враховувати також узгодження змісту відеоматеріалів із навчальною метою, що забезпечує їх ефективне використання для розвитку мовленнєвих умінь. Наявність культурологічного компоненту дозволяє ознайомити учнів із реаліями життя носіїв мови, нормами поведінки та мовленнєвим етикетом, сприяючи формуванню соціокультурної компетентності.

Як наголошує у своєму дослідженні М. Андервуд, процес роботи з відеоматеріалами доцільно організовувати у три етапи: до переглядовий, переглядовий, після переглядовий, опираючись на методологічні підходи до навчання аудіювання та використання автентичних матеріалів у викладанні іноземних мов [4, с. 8].

На кожному з визначених етапів реалізуються відповідні типи навчальних завдань, що забезпечують поетапне формування іншомовних комунікативних навичок. До переглядовий етап передбачає виконання завдань, спрямованих на активізацію лексичного запасу та формування прогнозувальних умінь. Під час перегляду учні зосереджуються на розумінні основного змісту та окремих деталей відеоматеріалу. Після переглядовий етап орієнтований на розвиток продуктивного мовлення через обговорення, аргументацію власної думки та створення усних і письмових висловлювань за змістом переглянутого матеріалу, що сприяє інтеграції рецептивних і продуктивних видів мовленнєвої діяльності.

Практичне впровадження такої системи засвідчує позитивну динаміку у розвитку навичок аудіювання, підвищення рівня мовленнєвої активності та мотивації учнів до вивчення іноземної мови. Як стверджує А. Гілмор, автентичні матеріали сприяють формуванню природного мовлення та розвитку комунікативної впевненості [1, с. 52].

Отже, системне використання автентичних відеоматеріалів у поєднанні з методично обґрунтованою організацією роботи забезпечує ефективне формування іншомовної комунікативної компетентності учнів старшої школи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Gilmore A. Authentic materials and authenticity in foreign language learning. Language teaching. 2007. Vol. 40, no. 2. P. 97–118. URL: <https://doi.org/10.1017/s0261444807004144> (дата звернення: 09.04.2026).
2. I. Foundations. Handbook of communication competence / ed. by G. Rickheit, H. Strohner. Berlin, New York, 2008. URL: <https://doi.org/10.1515/9783110199000.13> (дата звернення: 09.04.2026).
3. Mayer R. Multimedia learning. Cambridge University Press, 2020. 320 p.
4. Underwood M. Teaching Listening (Longman handbooks for language teachers). Addison-Wesley Longman Ltd, 1989. 128 p.

Іванілова Дар'я

здобувачка вищої освіти,

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Чуприна Катерина

здобувачка вищої освіти

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Науковий керівник: Негода Ліна Олегівна

викладач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

РОЗВИТОК SOFT SKILLS ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МОВИ: ВЗАЄМОДІЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА СТРАТЕГІЙ МОВНОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ У ПОДОЛАННІ КОМУНІКАТИВНИХ БАР'ЄРІВ

Комунікація – це зумовлений ситуацією й соціально-психологічними особливостями учасників процес встановлення і підтримання контактів між членами певної соціальної групи чи суспільства загалом на основі духовного, професійного або іншого єднання [4]. Вона постає багатовимірним та складним процесом, де поєднуються мовні, когнітивні та емоційні чинники. З психологічної перспективи комунікація охоплює складну систему вербальних і невербальних взаємин, що базуються на прагненні до взаєморозуміння та встановленні емоційних зв'язків [1]. У цьому процесі особистість часто стикається з внутрішніми бар'єрами - невпевненістю або деструктивним страхом припуститися помилки. Ці перешкоди стають особливо відчутними під час спілкування іноземною мовою, де лінгвістичний дефіцит часто посилює психологічну напругу та гальмує природний розвиток діалогу. У подоланні таких труднощів ключову роль відіграє емоційний інтелект, який за Р. Купером є вмінням, що допомагає людині відчувати, зрозуміти та уміло застосувати власні емоції [2]. Він також сприяє кращому розумінню реакцій співрозмовника. Важливе значення мають і стратегії мовної імпровізації (компенсаторні стратегії), що забезпечують гнучкість у спілкуванні. До них належать перефразування, добір синонімів, паузи та невербальні засоби, які допомагають підтримувати діалог в умовах обмеженого мовного ресурсу. Пропонуємо